

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA
2018 M. VASARIO 1 D. – 2018 M. VASARIO 28 D.

APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE	3
4. NORMINIŲ ADMINISTRACINIŲ AKTŲ TEISĖTUMO PATIKRA	3
<i>Dėl Druskininkų savivaldybės tarybos veiklos reglamento dalies teisėtumo</i>	<i>3</i>
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS.....	4
<i>Dėl atsisakymo nagrinėti pareiškėjų prieglobsčio prašymus.....</i>	<i>4</i>
<i>Dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje šeimos susijungimo pagrindu neturint lėšų, pakankamų Lietuvos Respublikoje pragyventi dvejus metus</i>	<i>5</i>
<i>Dėl reikalavimo bendrovei vykdyti veiklą bent pastaruosius 6 mėnesius iki kreipimosi dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo, kai bendrovės verslo planas patvirtintas pora savaitių prieš kreipiantis dėl tokio leidimo</i>	<i>6</i>
12. MOKESČIAI, ĮMOKOS IR KITI PRIVALOMIEJI MOKĖJIMAI	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
<i>Dėl mokestinio ginčo palikimo nenagrinėtu, kai paaiškėja, kad šį ginčą ne teismo tvarka nagrinėjusios institucijos sprendimas priimamas ginčo nagrinėjimo teisme metu</i>	<i>7</i>
<i>Dėl 0 proc. PVM tarifą prekių tiekimui už Europos Sąjungos teritorijos ribų pritaikiusio apmokestinamojo asmens (pareiškėjo) pareigos įrodyti faktinį prekių išgabenimą.....</i>	<i>7</i>
20. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, ATsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų	8
<i>Dėl teisės į žalos atlyginimą kelionių organizatoriaus bankroto atveju, kai buvo įsigytos tik apgyvendinimo paslaugos.....</i>	<i>8</i>
21. VALSTYBĖS TARNAUTOJO STATUSO ĮGIJIMAS, PASIKEITIMAS, PRARADIMAS IR ATSAKOMYBĖ	9
<i>Dėl pagrindinių tarnybinės nuobaudos skyrimo procedūros taisyklių.....</i>	<i>9</i>
26. ASMENS DUOMENŲ TEISINĖ APSAUGA.....	10
<i>Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pareigos nustatyti, ar asmeniniams poreikiams vaizdo kameromis stebima teritorija neperžengia privačios teritorijos ribų</i>	<i>11</i>
<i>Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos kompetencijos spręsti dėl proceso šalių įrodymų teikimo teismui nagrinėjant civilines bylas tikslingumo ir teisėtumo.....</i>	<i>11</i>
29. NACIONALINIŲ, EUROPOS SĄJUNGOS IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ FINANSINĖ PARAMA	12
<i>Dėl Valstybės kontrolės nustatytos naujai paaiškėjusios aplinkybės</i>	<i>12</i>
<i>Dėl paramos neteikimo, kai dėl įsigyto žemės sklypo nėra pasibaigęs projekto kontrolės laikotarpis</i>	<i>14</i>
40. SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO, SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO – MERO PRIESAIKOS SULAUŽYMAS IR ĮGALIOJIMŲ VYKDYMAS.....	15
<i>Dėl šiurkštumo, kaip kvalifikuojančio požymio, teikiant išvadą dėl savivaldybės tarybos nario priesaikos sulaužymo ir (ar) įstatymuose jam nustatytų įgaliojimų nevykdymo.....</i>	<i>15</i>
II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA.....	16
52. BYLOS NAGRINĖJIMO SUSTABDYMAS IR ATNAUJINIMAS.....	16
<i>Dėl administracinės bylos, kurioje sprendžiamas paskolos suteikimo fakto klausimas, prejudicinės reikšmės nebuvimo vertinant GPM ir PSD įmokų sumų apskaičiavimo teisėtumą ir pagrįstumą.....</i>	<i>16</i>
54. SKUNDO PALIKIMAS NENAGRINĖTU.....	17
<i>Dėl mokestinio ginčo palikimo nenagrinėtu, kai paaiškėja, kad šį ginčą ne teismo tvarka nagrinėjusios institucijos sprendimas priimamas ginčo nagrinėjimo teisme metu.....</i>	<i>17</i>

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) procesinių sprendimų ir Specialiosios teisėjų kolegijos nutarčių dėl teisingumo santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi.

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

4. Norminių administracinių aktų teisėtumo patikra

4.2. Teritorinių ar savivaldybių administravimo subjektų norminių administracinių aktų teisėtumas

Dėl Druskininkų savivaldybės tarybos veiklos reglamento dalies teisėtumo

Apžvelgiamoje byloje buvo nagrinėjamas pirmosios instancijos teismo sprendimo, kuriuo Druskininkų savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Druskininkų savivaldybės tarybos 2011 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T1-115 (toliau – Reglamentas), atitinkami punktai buvo pripažinti neteisėtais, teisėtumas ir pagrįstumas.

Pareiškėjų Lietuvos Respublikos Seimo narių ginčytame Reglamento 39 punkte buvo numatyta, jog savivaldybėje privaloma sudaryti Kontrolės komitetą, į kurį įeina vienodas visų savivaldybės tarybos narių frakcijų ir savivaldybės tarybos narių grupės, jei ją sudaro ne mažiau kaip 3 savivaldybės tarybos nariai, deleguotų atstovų skaičius. Taryba už kiekvieną pasiūlytą kandidatūrą balsuoja atskirai, tą pačią kandidatūrą galima siūlyti du kartus.

LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, Reglamento 39 punkte tiek, kiek jame numatyta, jog į Kontrolės komitetą kandidatūrą galima siūlyti ne daugiau nei du kartus, savivaldybės tarybos narių frakcijų ir savivaldybės tarybos narių grupės, jeigu ją sudaro ne mažiau kaip 3 savivaldybės tarybos nariai, atžvilgiu įtvirtintas apribojimas deleguoti kandidatus į Kontrolės komitetą, kandidatūrai savivaldybės tarybai nepritarus du kartus. Pagal šį punktą savivaldybės tarybai du kartus nepatvirtinus kandidatūros, atstovavimo taisyklė, jog į Kontrolės komitetą įeina vienodas visų savivaldybės tarybos narių frakcijų ir savivaldybės tarybos narių grupės, jeigu ją sudaro ne mažiau kaip 3 savivaldybės tarybos nariai, deleguotų atstovų skaičius, yra apribojama. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – VSĮ) (VSĮ 14 str. 2 d.) jokių papildomų sąlygų ar apribojimų šiuo aspektu nenustato. Dėl to spręsta, kad žemesnės teisinės galios akto normoje (Reglamento 39 p.) įtvirtintas toks apribojimas, kurio nėra numatyta įstatyme, tokiu būdu nepagrįstai apribojant galimybę taikyti atstovavimo taisyklę, pagal kurią į Kontrolės komitetą įeina vienodas visų savivaldybės tarybos narių frakcijų ir savivaldybės tarybos narių grupės, jeigu ją sudaro ne mažiau kaip 3 savivaldybės tarybos nariai, deleguotų atstovų skaičius. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, kad Reglamento 39 punkto dalis tirta apimtimi prieštarauja Vietos savivaldos įstatymo 14 straipsnio 2 daliai, taip pat Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintam teisėtumo principui.

Pareiškėjų ginčytame Reglamento 61 punkte buvo įtvirtinta, kad taryba jos įgaliojimų laikui sudaro nuolatines komisijas. Jos sudaromos įstatymų numatytais atvejais ar tarybai nusprendus. Kandidatus į komisiją gali siūlyti visi tarybos nariai. Tą pačią kandidatūrą į tą pačią komisiją galima siūlyti du kartus.

LVAT teisėjų kolegija nustatė, jog šiame punkte buvo įtvirtintas apribojimas siūlyti atitinkamą kandidatūrą į tą pačią komisiją *inter alia* Etikos komisiją ir Antikorupcijos komisiją, savivaldybės tarybai du kartus nepatvirtinus tos kandidatūros. Vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje, kurioje reglamentuojamas Etikos komisijos ir Antikorupcijos komisijos sudarymas, tokio apribojimo (tą pačią kandidatūrą į tą pačią komisiją siūlyti tik du kartus) nebuvo numatyta. Dėl to buvo pagrindas spręsti, jog Reglamento 61 punktas nepagrįstai apriboja tarybos narių teisę siūlyti kandidatus į komisijas *inter alia* Etikos komisiją ir Antikorupcijos komisiją. Pripažinta, jog pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, kad Reglamento 61 punkto dalis ta apimtimi, kuria numatyta, kad „tą pačią kandidatūrą į tą pačią komisiją galima siūlyti du kartus“, prieštarauja Vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 1 daliai, taip pat Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintam teisėtumo principui.

Pareiškėjų ginčytame Reglamento 25 punkte buvo numatyta, jog tarybos narys iš savivaldybės administracijos ar kitų savivaldybės įstaigų, savivaldybės kontroliuojamų įmonių turi teisę gauti visą tarybos nario veiklai reikalingą su savivaldybės taryboje nagrinėjamais ar rengiamais nagrinėti klausimais susijusią

informaciją. Tarybos narys dėl pageidaujamos informacijos pateikimo savivaldybės administracijai ar kitoms savivaldybės įstaigoms, savivaldybės kontroliuojamoms įmonėms pateikia prašymą raštu, prašymo kopiją pateikiant savivaldybės merui. Taigi, kaip matyti iš šios normos, savivaldybės tarybos nario teisės gauti informaciją įgyvendinimas šiame punkte yra siejamas su papildoma sąlyga – prašymo kopijos pateikimu savivaldybės merui.

Vietos savivaldos įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 2 punkte yra įtvirtinta savivaldybės tarybos nario teisė gauti informaciją ir *expressis verbis* numatyta, jog tarybos narys turi teisę reglamento nustatyta tvarka <...> iš savivaldybės administracijos ar kitų savivaldybės įstaigų, savivaldybės kontroliuojamų įmonių gauti visą tarybos nario veiklai reikalingą su savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais susijusią informaciją. Šioje įstatymo normoje papildomų savivaldybės tarybos nario teisės gauti informaciją įgyvendinimo sąlygų, tokių kaip kad numatyta Reglamento 25 punkte – prašymo kopiją pateikti savivaldybės merui – nėra numatyta. Atsižvelgdama į tai, LVAT teisėjų kolegija Reglamento 25 punkte įtvirtintą teisinį reguliavimą, numatantį, jog savivaldybės tarybos narys prašymo dėl informacijos pateikimo kopiją turi pateikti savivaldybės merui, vertino kaip apsunkinantį savivaldybės tarybos nario teisės gauti informaciją įgyvendinimą, dėl to Reglamento 25 punkte numatytas reguliavimas pripažintas prieštaraujančiu Vietos savivaldos įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 2 punktui.

LVAT teisėjų kolegija šioje byloje taip pat vertino pirmosios instancijos teismo sprendimą dėl kitų Reglamento nuostatų (40, 63, 25.1.1 ir 25.2 p.) teisėtumo, tačiau Reglamente nustatyto teisinio reguliavimo prieštaravimo aukštesnės galios teisės aktams nenustatė.

2018 m. vasario 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-53-415/2018

Teismo proceso Nr. 3-62-3-01500-2015-8

Procesinio sprendimo kategorijos: 4.2; 24.1

[Prieiga internete](#)

8. Užsieniečių teisinė padėtis

8.1. Užsieniečių atvykimas į Lietuvos Respubliką

8.1.2. Vizos

Dėl atsisakymo nagrinėti pareiškėjų prieglobsčio prašymus

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl pasienio tarnybos pareigūnų veiksmų, sprendžiant užsieniečių prieglobsčio prašymų priėmimo klausimą.

Pareiškėjai su skundu kreipėsi į pirmosios instancijos teismą, prašydami *inter alia* įpareigoti Valstybės sienos apsaugos tarnybą (toliau – Tarnyba) priimti jų ir jų nepilnamečių vaikų prieglobsčio prašymus ir leisti jiems atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją.

Pareiškėjai paaiškino, kad traukiniu atvyko į Vilniaus geležinkelio stotį, siekdami pasiprašyti prieglobsčio Lietuvoje. Priėję prie Vilniaus geležinkelio stotyje esančio pasų kontrolės lango, jie žodžiu aiškiai ir garsiai pasakė, kad siekia prieglobsčio Lietuvoje, ir pasienio tarnybos pareigūnui pateikė raštišką prašymą suteikti prieglobstį bei persekiojimą patvirtinančius dokumentus. Tarnybos įgalioti pasienio pareigūnai nepriėmė pareiškėjų pateikto prieglobsčio prašymo ir su prieglobsčio prašytojais susijusių procedūrų nepradėjo. Pareiškėjų pasuose buvo perbraukti atvykimo spaudai su c raide, kurie pagal Šengeno sienų kodekso V priedo A dalies 1 straipsnio b punktą bei V priedo B dalį reiškia, jog pareiškėjai neturi galiojančios vizos ar leidimo gyventi. Po 3 valandų nuo atvykimo į Vilniaus geležinkelio stotį pareiškėjai buvo įsodinti į automobilį ir nuvežti prie (*duomenys neskelbtini*) pasienio.

Tarnyba paaiškino, kad prašymai nebuvo pakankamai motyvuoti.

LVAT, susipažinęs su atsakovo atsiliepimu į skundą, išklausęs atsakovo atstovo paaiškinimus, užfiksuočius pirmosios instancijos teismo posėdžio garso protokole, vertino, kad atsakovas pripažino prieglobsčio prašymų pateikimo faktą. Esant byloje įrodytam faktui, kad pareiškėjai prašymą dėl prieglobsčio suteikimo pateikė, bet jis nebuvo išnagrinėtas įstatymo nustatyta tvarka, pirmosios instancijos teismas, LVAT nuomone, pagrįstai ir teisėtai konstatavo, kad Tarnybos pareigūnai turi pareigą priimti tiek motyvuotus prieglobsčio prašymus, tiek nemotyvuotus, Valstybės sienos apsaugos tarnyba veikė priešingai gero administravimo principui ir teisės aktų reikalavimams; pareiškėjai teikė prieglobsčio prašymus tinkamam subjektui, tačiau Valstybės sienos apsaugos tarnyba jų nepriėmė be jokių motyvų.

Atsakovo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2018 m. vasario 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3309-575/2018

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03277-2017-2

Procesinio sprendimo kategorijos: 8.1.3; 8.6.3; 9.1; 9.5

[Prieiga internete](#)

Dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje šeimos susijungimo pagrindu neturint lėšų, pakankamų Lietuvos Respublikoje pragyventi dvejus metus

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl atsisakymo pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje pareiškėjui teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjas pateikė prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, prašymą grįsdamas tuo, jog Lietuvoje gyveno jo dukra. Migracijos departamentas (toliau – Departamentas) ginčytu sprendimu atsisakė pareiškėjui pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, vadovaudamasis Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties (toliau – Įstatymas) 35 straipsnio 1 dalimi, be kita ko, numatančia, jog išduoti ar pakeisti leidimą gyventi užsieniečiui atsisakoma, jeigu duomenys, kuriuos jis pateikė norėdamas gauti leidimą gyventi, neatitinka tikrovės (2 p.); jis neturi pakankamai lėšų ir (ar) negauna reguliarių pajamų, kurių pakanka pragyventi Lietuvos Respublikoje (5 p.); jis neatitinka sąlygų, kurios nustatytos leidimui gyventi gauti konkrečiu šiame Įstatyme nustatytu pagrindu (14 p.). Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad visi šie pagrindai atsisakyti pareiškėjui pakeisti leidimą laikinai gyventi buvo nustatyti nepagrįstai.

LVAT nuomone, pirmosios instancijos teismo teiginys, kad viešojo administravimo subjekto surinktos informacijos apie užsieniečio ir jo vaikų tarpusavio teises ir pareigas pagrindu negali būti atsisakoma pakeisti teisėtai išduotą leidimą laikinai gyventi, yra neteisingas. Departamentas yra įgaliojtas priimti sprendimus dėl leidimo laikinai gyventi užsieniečiui išdavimo, keitimo ir panaikinimo (Įstatymo 51 str. 2-4 d.). Veiksmai, kuriuos turi atlikti Departamento valstybės tarnautojas, nagrinėjantis užsieniečio prašymą išduoti arba pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (be kita ko, nustatyti, ar užsienietis atitinka Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje nustatytas leidimo laikinai gyventi išdavimo ar keitimo sąlygas, ar jis atitinka sąlygas, kurios nustatytos leidimui laikinai gyventi gauti konkrečiu Įstatyme nustatytu pagrindu, ir ar nėra Įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje nurodytų pagrindų, dėl kurių gali būti atsisakyta išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi), yra nurodyti Leidimų keitimo tvarkos IV skyriaus pirmame skirsnyje. Įstatymo 141 straipsnis įtvirtina Departamento teisę iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių gauti duomenis, kurių reikia funkcijoms, susijusioms su užsieniečių teisinės padėties Lietuvos Respublikoje nustatymu, atlikti. Ši atsakovo teisė nėra ribojama atvejais, kai duomenys renkami siekiant išsiaiškinti, ar nėra piktnaudžiaujama prašant išduoti ar pakeisti leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, t. y. nelegalios imigracijos prevencijos tikslais.

Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalis numato, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės (licencijos ar leidimo galiojimo panaikinimas, laikinas uždraudimas verstis tam tikra veikla ar teikti paslaugas, bauda ir kt.) turi būti motyvuotos. Iš apžvelgto teisinio reguliavimo LVAT darė išvadą, kad Departamentas, sprenddamas dėl leidimo laikinai gyventi užsieniečiui išdavimo (pakeitimo), turi ne tik teisę, bet ir pareigą rinkti duomenis, susijusius su pagrindu, kuriuo užsienietis grindžia savo prašymą išduoti (pakeisti) leidimą gyventi, ir šiais duomenimis remtis, priimant atitinkamą sprendimą.

Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad atsakovas, pareiškėjo atžvilgiu padarydamas neigiamą išvadą dėl jo turimų lėšų pakankamumo pragyvenimui Lietuvoje, pareiškėjo neapklausė, todėl pažeidė gero administravimo principą ir šioje dalyje priėmė Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų reikalavimų neatitinkantį sprendimą. LVAT pastebėjo, jog Departamentas, ginčo sprendime konstatuodamas, kad pareiškėjas neturi lėšų, pakankamų Lietuvos Respublikoje pragyventi dvejus metus, rėmėsi prašyme pakeisti leidimą laikinai gyventi paties pareiškėjo nurodytomis aplinkybėmis, kurių jis neginčijo. Pareiškėjas savo pasikeitusią finansinę padėtį siejo su aplinkybėmis, atsiradusiomis po ginčo sprendimo priėmimo – darbo sutartimi su UAB „Sevenat“ vadybininko pareigoms užimti, nustatant 200 Eur mėnesinį atlyginimą. 2017 m. gegužės 19 d. įsipareigojimas patvirtina, jog pareiškėjas suprato, kad jo pateiktų duomenų nepakako įrodyti, jog jis turi pakankamai lėšų pragyventi Lietuvos Respublikoje, tačiau byloje nėra duomenų, kad pareiškėjas prašymo pakeisti leidimą laikinai gyventi nagrinėjimo procese būtų pateikęs kokius nors

papildomus dokumentus apie savo lėšas. LVAT teisėjų kolegija sprendė, kad atsakovas sprendimą dėl pareiškėjo lėšų pakankamumo pragyventi Lietuvoje priėmė remdamasis objektyviais, pakankamais duomenimis, nebuvo jokių nenustatytų aplinkybių, reikšmingų vertinant pareiškėjo finansinę padėtį. Taigi pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nustatė, kad ginčytas sprendimas šiuo aspektu neatitiko teisės aktų reikalavimų.

Vis dėlto atsižvelgdama į nustatytų aplinkybių visumą, duomenų, paneigiančių faktinius šeimos santykius tarp pareiškėjo ir jo dukters, trūkumą, nepilnametės interesus bei faktą, jog nenustatyta, kad pareiškėjas keltų grėsmę viešajai tvarkai ar visuomenei, LVAT teisėjų kolegija sprendė, jog atsisakymas pakeisti leidimą laikinai gyventi tuo pagrindu, kad pareiškėjas prašymo padavimo metu neturėjo pakankamai lėšų pragyventi Lietuvoje dvejus metus, lėšų šaltinio (pvz., darbo), negali būti pripažįstamas proporcingu Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 8 straipsnyje įtvirtintų pareiškėjo teisių suvaržymu.

Atsakovo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2018 m. vasario 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3165-502/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-03153-2017-5

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

Dėl reikalavimo bendrovei vykdyti veiklą bent pastaruosius 6 mėnesius iki kreipimosi dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo, kai bendrovės verslo planas patvirtintas pora savaičių prieš kreipiantis dėl tokio leidimo

Nagrinėtu atveju ginčas kilo dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) atsisakymo pareiškėjai išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje.

Pareiškėja pateikė prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties (toliau – Įstatymas) 45 straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu, nurodydama, jog ji užsiėmė ir ketino toliau užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje UAB „Versloneta“. Departamentas ginčytu sprendimu atsisakė išduoti pareiškėjai leidimą laikinai gyventi, nustatęs šiuos Įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus atsisakymo pagrindus: duomenys, kuriuos ji pateikė norėdama gauti leidimą gyventi, neatitinka tikrovės (2 p.); yra rimtas pagrindas manyti, kad gali kilti jos nelegalios migracijos grėsmė (12 p.); per Įstatymo 33 straipsnio 4 dalyje nurodytu atveju nustatytą terminą nepateikti prašymą išduoti ar pakeisti leidimą gyventi pagrindžiantys duomenys ir (ar) dokumentai sprendimui dėl leidimo gyventi išdavimo ar pakeitimo priimti (13 p.); ir ji neatitinka sąlygų, kurios nustatytos leidimui gyventi gauti konkrečiu Įstatyme nustatytu pagrindu (14 p.).

Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad Departamentas pareiškėjos atžvilgiu pagrįstai nustatė Įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 2, 12 ir 14 punktuose įtvirtintus pagrindus atsisakyti išduoti leidimą laikinai gyventi.

LVAT pabrėžė, kad nagrinėtu atveju nebuvo Įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytų sąlygų visumos leidimui laikinai gyventi išduoti – UAB „Versloneta“ ne mažiau kaip pastaruosius 6 mėnesius iki pareiškėjos kreipimosi dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo pagal verslo planą nevykdė steigimo dokumentuose nurodytos veiklos Lietuvos Respublikoje.

Kartu su 2017 m. vasario 24 d. prašymu išduoti leidimą laikinai gyventi pareiškėja pateikė bendrovės verslo planą, 2017 m. vasario 13 d. patvirtintą tuometinio bendrovės direktoriaus. Antraštiniame puslapyje po data įrašyti žodžiai „Tvirtinu direktorius <...>“ ir padėtas parašas, todėl nėra pagrindo sutikti su pareiškėjos pozicija, jog verslo plane nurodyta data – 2017 m. vasario 13 d. – yra tik dokumento spausdinimo data. Tokiu pat būdu patvirtintas (pradžioje ir pabaigoje) ir Verslo plano priedas. Byloje nėra duomenų apie jokių kitus (ankstesnius) bendrovės verslo planus. Atsižvelgiant į tai, jog sąlyga vykdyti veiklą pagal verslo planą yra *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) nurodyta Įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 punkte, užsienietis, siekdamas gauti leidimą laikinai gyventi šiuo pagrindu, neturi teisės pasirinkti, ar tokį planą pateikti kompetentingai įstaigai, bei privalo pateikti įrodymus, patvirtinančius, kad ne mažiau kaip 6 pastaruosius mėnesius iki kreipimosi dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo bendrovė veiklą vykdė būtent pagal šį planą. Kadangi bendrovės verslo planas buvo patvirtintas tik pora savaičių prieš pareiškėjai kreipiantis dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo, bendrovė objektyviai negalėjo ne mažiau kaip 6 pastaruosius mėnesius

vykdyti veiklą pagal verslo planą. Tai yra pakankamas ir savarankiškas pagrindas atsisakyti pareiškėjai išduoti leidimą laikinai gyventi (Įstatymo 35 str. 1 d. 14 p.), todėl pripažinta, jog atsakovas ginčo sprendimu pagrįstai atsisakė pareiškėjai išduoti tokį leidimą.

Pareiškėjos apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2018 m. vasario 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3414-502/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-03415-2017-6

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

12. Mokesčiai, įmokos ir kiti privalomieji mokėjimai

12.15. Pridėtinės vertės mokestis

12.15.3. Pridėtinės vertės mokesčio tarifai

12.15.3.2. 0 procentų pridėtinės vertės mokesčio tarifo taikymas

Dėl 0 proc. PVM tarifą prekių tiekimui už Europos Sąjungos teritorijos ribų pritaikiusio apmokestinamojo asmens (pareiškėjo) pareigos įrodyti faktinį prekių išgabenimą

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas mokestinis ginčas kilo dėl vietos mokesčių administratoriaus sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo, kuriuo buvo papildomai apskaičiuota ir nurodyta sumokėti PVM bei su juo susijusias sumas už 2009–2010 metais vykdytus tiekimus. Konkrečiai mokesčių administratorius atsisakė pripažinti pareiškėjo teisę neapmokestinti PVM (taikyti 0 proc. PVM tarifą) į trečiąsias šalis eksportuojamų prekių¹, iš esmės remdamasis vienintele aplinkybe, jog pareiškėjas nepateikė įrodymų (nejrodė), kad prekės buvo fiziškai išvežtos (eksportuotos) už Europos Sąjungos teritorijos ribų².

Byloje nebuvo ginčo dėl to, kad aptariamoms prekėms į trečiąsias šalis buvo gabenamos įforminus negrąžinamojo eksporto muitinės procedūrą, kurios vykdytoju buvo pareiškėjas. Kadangi mokestinis ginčas išimtinai buvo kilęs dėl šių prekių faktinio išgabenimo, t. y. realaus prekių eksporto, aptariamam atveju aktualiais, be kita ko, LVAT pripažino su muitinės veikla susijusius teisinius santykius reglamentuojančius Europos Sąjungos teisės aktus – 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2913/92, nustatantį Bendrijos muitinės kodeksą (toliau – Muitinės kodeksas) bei 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantį Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (toliau – Įgyvendinimo reglamentas).

Muitinės kodekso 161 straipsnio 1 ir 2 dalys numatė, kad, išskyrus tam tikrus atvejus, tik įforminus eksporto procedūrą, leidžiama Bendrijos prekes išgabenti iš Bendrijos muitų teritorijos. Šiuo tikslu atitinkamai muitinės įstaigai pateikiama nustatytos formos ir turinio eksporto deklaracija (Muitinės kodekso 161 str. 5 d.). LVAT akcentavo, kad skirtingai nei tiekimo Bendrijos viduje atveju, išorinės Europos Sąjungos sienos yra kontroliuojamos, eksporto muitinės procedūros atliekamos prekėms esant muitinės priežiūroje, o fizinio prekių išvežimo iš Bendrijos muitų teritorijos priežiūrą vykdo išvežimo muitinės įstaiga (Įgyvendinimo reglamento 793a str. 1 d., 796d str. 1 d.). Pagal bendrą taisyklę, remdamasi pastarosios (išvežimo) muitinės įstaigos pateikta informacija arba pagal savo vertinimą, būtent eksporto muitinės įstaiga patvirtina prekių išvežimo faktą (ginčui aktualaus Įgyvendinimo reglamento 796e str.).

¹ Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 41 straipsnio 2 dalis nustatė, kad, „jeigu šiame skyriuje nenustatyta kitaip, tiekiamos prekės apmokestinamos taikant 0 procentų PVM tarifą, jeigu jas pirkėjas, įsikūręs už šalies teritorijos ribų ir neturintis šalies teritorijoje padalinio, ar jo užsakymu kitas asmuo išgabena iš Europos Bendrijų teritorijos <...>“.

² Šiuo klausimu Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 56 straipsnio 1 dalis (2004 m. sausio 15 d. įstatymo Nr. IX-1960 redakcija) įtvirtino, kad „PVM mokėtojas, pritaikęs 0 procentų PVM tarifą pagal šio įstatymo 41 straipsnį, privalo turėti dokumentus, įrodančius, kad prekės išgabentos iš Europos Bendrijų teritorijos <...>“. To paties straipsnio 4 dalis (2009 m. birželio 23 d. įstatymo Nr. XI-317 redakcija), kuria taip pat rėmėsi mokesčių administratorius, įtvirtina, kad, „nepaisant kitų šio straipsnio nuostatų, mokesčio administratorius <...> turi teisę pareikalauti pateikti ir kitus papildomus įrodymus 0 procentų PVM tarifo pritaikymo pagrįstumui įvertinti. Kai PVM mokėtojas negali įrodyti, kad prekių tiekimui <...> 0 procentų PVM tarifas pritaikytas pagrįstai, toks prekių tiekimas <...> apmokestinamas taikant standartinį PVM tarifą arba lengvatinį PVM tarifą, jeigu jis šioms prekėms arba paslaugoms nustatytas“.

Dėl to LVAT teisėjų kolegija sprendė, kad taikant Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 56 straipsnio 1 dalies nuostatas, tinkamu pirminiu ir pagrindiniu įrodymu, jog prekės buvo išgabentos iš Europos Sąjungos teritorijos, yra kompetentingos eksporto muitinės patvirtinimas apie prekių išvežimo faktą. Šiuo aspektu, kiek tai susiję su vienu iš ginčo tiekimu, Kauno teritorinė muitinė priėmė sprendimus dėl prekių pripažinimo išgabentomis iš Bendrijos muitų teritorijos, kuriais, atsižvelgusi į Estijos kompetentingų institucijų pateiktą informaciją bei vadovaudamasi Įgyvendinimo reglamento 796e straipsnio 1 dalies b punktą, pripažino, kad šio tiekimo prekės buvo išgabentos iš Bendrijos muitų teritorijos bei nutarė užbaigti šių prekių negražinamojo eksporto muitinės procedūras. Esant eksporto muitinės patvirtinimui dėl minėtų prekių išgabavimo iš Europos Sąjungos teritorijos fakto bei atsižvelgiant į minėtą vertinimą dėl muitinės įstaigų atliekamos faktinio prekių išgabavimo kontrolės, nagrinėtu atveju LVAT pripažino, kad pareiškėjas įvykdė pirminę jam tenkančią ir nacionalinėje teisėje numatytą pareigą turėti prekių išgabavimo patvirtinančius dokumentus, kiek tai susiję su tiekimais per Estiją.

Atitinkamai byloje buvo akcentuota, jog mokesčių administratorius, norėdamas paneigti kompetentingos muitinės įstaigos sprendimą dėl tinkamo negrįžtamojo eksporto procedūros užbaigimo), privalėjo, be kita ko, vadovaudamasis Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 56 straipsnio 5 dalimi (2009 m. birželio 23 d. įstatymo Nr. XI-317 redakcija), surinkti įrodymus, leidžiančius neabejotinai paneigti eksporto deklaracijų (muitinės įstaigų sprendimų) pagrįstumą (teisingumą).

Pirmosios instancijos teismo sprendimas buvo iš dalies pakeistas.

2018 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-3010-438/2018

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04993-2015-6

Procesinio sprendimo kategorija 12.15.3.2

[Prieiga internete](#)

20. Civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų

20.2. Civilinės atsakomybės sąlygos

20.2.3. Žala

20.2.3.1. Turtinė žala

Dėl teisės į žalos atlyginimą kelionių organizatoriaus bankroto atveju, kai buvo įsigytos tik apgyvendinimo paslaugos

Byloje ginčas kilo dėl žalos, kurią pareiškėjai kildino iš to, kad, jų teigimu, Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos (toliau – Departamentas) negalėjo išduoti UAB „Kosta“ pažymėjimo, suteikiančio teisę teikti kelionių agentūros paslaugas, ir valstybė į nacionalinę teisę netinkamai perkėlė Direktyvos 90/314/EEB 7 straipsnio nuostatas, atlyginimo.

Pirmosios instancijos teismas, konstatavęs, kad Departamentas, išduodamas UAB „Kosta“ kelionių agentūros pažymėjimą, veikė iš esmės taip, kaip reikalavo tuometiniai teisės aktai, pareiškėjų teisei padėčiai tinkamo ar netinkamo Direktyvos 90/314/EEB 7 straipsnio nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę aplinkybės įtakos taip pat neturėjo, nusprendė, kad neegzistuoja sąlygos valstybės civilinei atsakomybei kilti dėl pareiškėjų nurodomų nuostolių, todėl pareiškėjų skundą atmetė. Pareiškėjai, nesutikdami su tokiu teismo sprendimu, padavė apeliacinį skundą.

Nors skundas buvo grindžiamas Direktyvos 90/314/EEB nuostatomis (7 str.), kurias, pareiškėjų teigimu, valstybė buvo netinkamai perkėlus į nacionalinę teisę, LVAT nurodė, kad ši direktyva nagrinėjamam ginčui nėra aktuali. Direktyva 90/314/EEB siekiama suderinti valstybių narių įstatymus, kitus teisės aktus ir administracines nuostatas, susijusias su Bendrijoje parduodamais ar siūlomais parduoti paketais (1 str.). Nagrinėtu atveju pareiškėjai buvo įsigiję tik atskirą turizmo paslaugą, o ne paketą. Todėl pareiškėjai nepagrįstai jų prašomą atlyginti neturtinę žalą siejo su neužtikrinta Direktyvos 90/314/EEB 7 straipsnyje įtvirtinta garantija, kad įmokėti pinigai bus grąžinti, kadangi nėra numatyta užtikrinti tokią garantiją įsigijus tik atskirą turizmo paslaugą, kaip kad nagrinėjamu atveju.

Be to, nors pareiškėjai prašomą atlyginti žalą siejo ir su tuo, kad UAB „Kosta“ neturėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo, LVAT pažymėjo, kad Turizmo įstatyme numatytų kelionių agento turimų prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių veikimas nėra absoliutus, kadangi šiame įstatyme yra apibrėžtos konkrečios sąlygos, kada jos yra panaudojamos turistų patiriams nuostoliams atlyginti. Šiomis prievolių įvykdymo

užtikrinimo priemonėmis gali būti kompensuojami ne bet kokie turistų nuostoliai. Pagal Turizmo įstatymo (redakcija, galiojusi nuo 2011 m. rugsėjo 1 d. iki 2014 m. lapkričio 1 d.) 8 straipsnio 2 dalį, kelionių agentūros, kelionių agentai privalo turėti galiojantį draudimo įmonės prievolių įvykdymo laidavimo draudimą arba finansų įstaigos laidavimą ar garantiją, kurie jų nemokumo ar bankroto atveju turi užtikrinti turisto grąžinimą į pradinę jo išvykimo vietą ir už organizuotą turistinę kelionę turisto sumokėtų pinigų sumos, atitinkančios nesuteiktų paslaugų kainą, grąžinimą turistui, jei prasidėjus organizuotai turistinei kelionei, paaiškėja, kad kelionės organizatorius negalės toliau vykdyti turizmo paslaugų teikimo sutarties, nes kelionių agentūra ar kelionių agentas nesumokėjo visų ar dalies pinigų už organizuotą turistinę kelionę kelionių organizatoriui; už organizuotą turistinę kelionę turisto sumokėtų pinigų sumos, atitinkančios nesuteiktų paslaugų kainą, grąžinimą turistui, jei dar neprasidėjus organizuotai turistinei kelionei paaiškėja, kad kelionės organizatorius negalės įvykdyti prievolių turistui, nes kelionių agentūra ar kelionių agentas nesumokėjo pinigų už organizuotą turistinę kelionę kelionių organizatoriui. Taigi pagal šią Turizmo įstatymo nuostatą, prievolių įvykdymo užtikrinimas siejamas tik su pinigų grąžinimu turistams, kurie įsigijo organizuotą turistinę kelionę.

Pareiškėjai, įsigiję atskirą turizmo paslaugą, LVAT nuomone, nepatenka į Turizmo įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje apibrėžtą asmenų, kuriems gali būti panaudotos kelionių agentūros turimos prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės, ratą.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo skundas atmestas, paliktas nepakeistas.

2018 m. vasario 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-254-525/2018

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02000-2016-4

Procesinio sprendimo kategorijos: 20.2.1.1.; 20.2.3.1.; 20.2.3.2

[Prieiga internete](#)

21. Valstybės tarnautojo statuso įgijimas, pasikeitimas, praradimas ir atsakomybė

21.2. Tarnybinės nuobaudos

Dėl pagrindinių tarnybinės nuobaudos skyrimo procedūros taisyklių

Apžvelgiamoje byloje kilo tarnybinis ginčas dėl pareiškėjui paskirtos tarnybinės nuobaudos (atleidimo iš pareigų) teisėtumo ir pagrįstumo, pareiškėjo grąžinimo į eitas pareigas ir vidutinio darbo užmokesčio už priverstinės pravaikštos laiką priteisimo.

Pareiškėjas teigė, jog atliekant tarnybinio nusižengimo tyrimą, buvo padaryti esminiai procedūriniai tarnybinio nusižengimo tyrimo pažeidimai.

Iš faktinių bylos aplinkybių buvo nustatyta, jog tarnybinio nusižengimo tyrimas atsakovo įstaigoje iš esmės buvo atliktas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) rašto pagrindu.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 patvirtintų Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklių (toliau – Taisyklės) 8 punktas, jį sistemiskai vertinant Taisyklių ir Valstybės tarnybos įstatymo kontekste, aiškintinas kaip įpareigojantis už įstaigos personalo tvarkymą atsakingą asmenį arba kitą tarnybinį nusižengimą tirti įgaliotą valstybės tarnautoją (Taisyklių 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais – komisiją) pranešime apie tarnybinį nusižengimą nurodyti, iki kada valstybės tarnautojas, įtariamas padaręs tarnybinį nusižengimą, gali pateikti rašytinį paaiškinimą dėl nurodyto tarnybinio nusižengimo (ne vėliau kaip per 5 darbo dienas) ir objektyviai sudaryti galimybę jam tokį paaiškinimą pateikti. Taisyklių 8 punkte vartojami žodžiai „gali pateikti“ reiškia, kad valstybės tarnautojas turi teisę pateikti tokį paaiškinimą, ir tai nesuponuoja už įstaigos personalo tvarkymą atsakingo asmens arba kito tarnybinį nusižengimą tirti įgalioto valstybės tarnautojo (Taisyklių 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais – komisijos) pasirinkimo spręsti dėl tarnybinio nusižengimo padarymu įtariamo valstybės tarnautojo teisės pateikti tokį paaiškinimą.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija, įvertinusi pareiškėjui įteikto pranešimo dėl tarnybinio nusižengimo turinį ir Taisyklių 7 punkte tokiam pranešimui keliamus reikalavimus, taip pat LVAT suformuotą praktiką šiuo klausimu, pažymėjo, jog pranešime nurodytas įtarimas (korupcinio pobūdžio neteisėtos veikos), atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje pateiktą korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų sąvoką, vertintinas kaip abstraktus ir nekonkretus. Tikslinis ar išsamesnis nurodymas, kokio tarnybinio nusižengimo padarymu pareiškėjas yra įtariamas, – konkretūs jo veiksmai (neveikimas), kurie vertinami kaip tarnybinis nusižengimas, – pranešime nebuvo pateiktas, nors Taisyklių priede pateiktame

pranešimo apie tarnybinį nusižengimą formos pavyzdyje nustatyta, kad tokia pranešime turi būti nurodomas tarnybinis nusižengimas ir aplinkybės. LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, pranešime nurodyta informacija apsunkino galimybę pareiškėjui aiškiai suvokti, kuo jis yra kaltinamas, ir tinkamai įgyvendinti savo teisę į gynybą, pateikti paaiškinimus dėl tarnybinio nusižengimo, kurio padarymu jis yra įtariamas.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pastebėjo, kad kitos viešojo administravimo įstaigos ar institucijos raštu pateikta informacija dėl galimo valstybės tarnautojo tarnybinio nusižengimo tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūroje negali būti vertinama kaip dokumentas, pakeičiantis Taisyklių 7 punkte numatytą pranešimą apie tarnybinį nusižengimą. Būtent už įstaigos personalo tvarkymą atsakingam asmeniui arba kitam tarnybinį nusižengimą tirti įgaliotam valstybės tarnautojui (Taisyklių 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais – komisijai) kyla pareiga išsiaiškinti, kokios viešojo administravimo įstaigos ar institucijos pateiktoje informacijoje dėl galimo tarnybinio nusižengimo nurodytos aplinkybės gali turėti tarnybinio nusižengimo požymių, ir aiškiai suformuluoti kaltinimą valstybės tarnautojui, įtariamam padarius tarnybinį nusižengimą, nurodant konkretų tarnybinį nusižengimą ir aplinkybes (veikas (veiksmus ar neveikimą), kuriomis buvo pažeisti teisės aktai, reglamentuojantys šio valstybės tarnautojo pareigas, nustatytas įstatymuose bei detalizuotas pareigybės aprašyme. Atsižvelgiant į tai, STT raštas byloje nevertintas kaip dokumentas, iš kurio pareiškėjas turėjo ir galėjo aiškiai suprasti, kokio pobūdžio tarnybinio nusižengimo padarymu jis yra kaltinamas.

Taip pat pažymėta, jog pranešime vartojama formuluotė „prašome nedelsiant pateikti paaiškinimą“ neatitinka Taisyklių priede pateiktame Pranešimo apie tarnybinį nusižengimą formos pavyzdyje nurodytos formuluotės, pagal kurią pranešime apie tarnybinį nusižengimą turi būti nurodoma, iki kada pateikti paaiškinimą dėl tarnybinio nusižengimo. Tokiu būdu pareiškėjas aiškiai nebuvo informuotas, iki kada jis gali pateikti rašytinį paaiškinimą dėl tarnybinio nusižengimo. Pastebėta, jog rašytinį paaiškinimą dėl tarnybinio nusižengimo byloje tirtu atveju pareiškėjui pateikti apsunkino ir tą pačią dieną, t. y. praėjus kelioms valandoms po sužinojimo, jog jis yra įtariamas padarius tarnybinį nusižengimą, įvykęs komisijos posėdis, kuriame pareiškėjas teikė žodinius paaiškinimus.

Toliau vertindama pareiškėjo argumentus, kuriais jis teigė, jog tarnybinio nusižengimo tyrimo išvada buvo nemotyvuota, grįsta spėjimais ir prielaidomis, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog atsakovas pagrįstai STT rašte pateiktą informaciją įvertino kaip vadą pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą. Tačiau byloje esantys duomenys sudarė pagrindą vertinti, jog tarnybinio nusižengimo tyrimo išvadoje nebuvo aiškiai, nuosekliai ir nedviprasmiškai nurodyta, kokia veika (veiksmas ar neveikimas) pareiškėjas padarė išvadoje konstatuotus Valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnio 5 dalyje ir 29 straipsnio 6 dalies 3 ir 4 punktuose numatytus tarnybinius nusižengimus, t. y. tarnybinio nusižengimo tyrimo išvadoje nenustatytos aplinkybės (sąlygos), kurių buvimas (atsiradimas) buvo Valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnio 5 dalyje ir 29 straipsnio 6 dalies 3 ir 4 punktų taikymo sąlyga. Įvertinus išvadą, buvo matyti, jog joje yra perkelta dalis STT rašte pateiktos informacijos, tačiau STT rašte pateiktos informacijos tyrimas ar vertinimas dėl pareiškėjo veikimo priešingai valstybės ir tarnybos interesams, dėl pareiškėjo ryšių palaikymo su jo veiklos sferoje interesų turinčiais privataus verslo atstovais, dėl pareiškėjo gautos ar gaunamos neteisėtos naudos vykdant pareigas, priimant sprendimus ir veikiant su juo susietų verslo atstovų atstovaujimų bendrovių naudai, ar tokios informacijos sulyginimas su pareiškėjo atliekamomis tarnybinėmis funkcijomis, pareiškėjo veiklą reglamentuojančiais teisės aktais nebuvo atliktas. Taigi išvadoje nebuvo atskleista tarnybinio nusižengimo objektyvioji pusė, taip pat tarnybinio nusižengimo subjektyvioji pusė. Be to, pranešime suformuluoti kaltinimai „korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos“ skyrėsi nuo tų, kurie buvo konstatuoti išvadoje. Taigi tarnybinio nusižengimo tyrimo ribos buvo išplėtos, o pareiškėjas negalėjo pasiaiškinti dėl visų išvadoje konstatuotų pažeidimų.

Byloje konstatuoti pagrindinių tarnybinės nuobaudos skyrimo procedūros taisyklių, turinčių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo skirti tarnybinę nuobaudą pagrįstumą, pažeidimai suponavo, jog tarnybinės nuobaudos paskyrimas negalėjo būti vertinamas kaip teisėtas ir pagrįstas.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, kuriuo pareiškėjo skundas tenkintas – atsakovo įsakymas dėl pareiškėjo atleidimo iš valstybės tarnybos panaikintas, pareiškėjas grąžintas į įstaigos direktoriaus pavaduotojo pareigas ir jam priteista vidutinio darbo užmokesčio už priverstinės pravaikštos laiką nuo atleidimo iš darbo dienos iki šio teismo sprendimo priėmimo dienos išmoka, taip pat vidutinis darbo užmokestis iki šio procesinio sprendimo įvykdymo dienos.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2018 m. vasario 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-3008-662/2018
Teismo proceso Nr. 3-61-3-01061-2017-1
Procesinio sprendimo kategorijos: 21.2; 21.3.2
[Prieiga internete](#)

26. Asmens duomenų teisinė apsauga

Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pareigos nustatyti, ar asmeniniams poreikiams vaizdo kameromis stebima teritorija neperžengia privačios teritorijos ribų

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – Inspekcija) sprendimo, kuriuo buvo nutrauktas pareiškėjo skundo, kaip nepriklausančio Inspekcijos kompetencijai, nagrinėjimas, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjas skunde nurodė, kad į trečiojo suinteresuoto asmens įrengtų vaizdo kamerų stebėjimo lauką patenka ir pareiškėjo namas bei jam priklausanti privati teritorija. Inspekcija tyrimą nutraukė, nustačiusi, kad skundo nagrinėjimas nepriklauso jos kompetencijai, nes kamerą įrengęs trečiasis suinteresuotas asmuo vykdė vaizdo stebėjimą kaip fizinis asmuo ir tik asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su verslu ar profesija.

Ginčytas sprendimas priimtas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) 1 straipsnio 4 dalimi, kurioje nustatyta, kad šis įstatymas netaikomas, jeigu asmens duomenis tvarko fizinis asmuo ir tik asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su verslu ar profesija, tenkinti. ADTAĮ priede nurodyta, kad šiuo įstatymu yra įgyvendinama 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (toliau – Direktyva 95/46). Todėl, aiškinant ADTAĮ normas, reikia atsižvelgti ir į minėtos direktyvos nuostatas bei Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) jurisprudenciją.

Direktyvos 95/46 3 straipsnio 2 dalies 2 įtrauka nustato, kad ši direktyva netaikoma, tvarkant asmens duomenis, kai duomenis tvarko fizinis asmuo, užsiimdamas tik asmenine ar namų ūkio veikla. ESTT 2014 m. gruodžio 11 d. sprendimo *F. Ryneš*, C-212/13, 31 punkte yra konstatavęs, kad asmens duomenų tvarkymas patenka į Direktyvos 95/46 3 straipsnio 2 dalies antros įtraukos taikymo sritį, tik jei jį duomenų tvarkytojas atlieka išimtinai asmeninėje ar namų ūkio sferoje. Šią išimtį reikia aiškinti kaip numatančią tik tokią veiklą, kuria privatūs asmenys užsiima neperžengdami privataus ar šeimos gyvenimo ribų (ESTT 2003 m. lapkričio 6 d. sprendimo byloje *Bodil Lindqvist*, C-101/01, 47 p.; 2008 m. gruodžio 16 d. sprendimo byloje *Markkinapörssi ir Satamedia*, C-73/07, 44 p.). ESTT 2014 m. gruodžio 11 d. sprendimo bylos *F. Ryneš*, C-212/13, 33 punkte nurodyta, kad tiek, kiek vaizdo stebėjimas <...> apima, net jei tik iš dalies, viešąją erdvę ir todėl yra nukreiptas į tokiu būdu duomenis tvarkančio asmens privačios sferos išorę, jis negali būti laikomas išimtinai „asmens ar namų ūkio veikla“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 95/46 3 straipsnio 2 dalies antrą įtrauką.

Kaip matyti iš minėto ESTT sprendimo 33 punkto, vien aplinkybė, kad vaizdo kameromis stebima (iš dalies stebima) ne vien tik asmeniui priklausanti teritorija, reiškia, jog toks stebėjimas jau yra nukreiptas į tokiu būdu duomenis tvarkančio asmens privačios sferos išorę, t. y. nustačius, jog stebėjimas peržengia fizinio asmens (duomenų tvarkytojo) privačios teritorijos ribas, turi būti taikoma tiek Direktyva 95/46 3, tiek ADTAĮ.

Taigi Inspekcija privalėjo nustatyti, ar trečiojo suinteresuoto asmens įrengtos vaizdo kameros skirtos ir stebi (fiksuoja) išimtinai tik kameras įrengusio (jas naudojančio) fizinio asmens privačią teritoriją. Tik nustačius, kad ši sąlyga yra tenkinama, galima remtis Direktyvos 95/46 3 straipsnio 2 dalies antra įtrauka bei ADTAĮ 1 straipsnio 4 dalimi.

Pirmosios instancijos teismas, anot LVAT, padarė pagrįstą išvadą, kad nenustačius, ar trečiojo suinteresuoto asmens įrengtų vaizdo kamerų stebėjimo laukas neperžengia jo privačios nuosavybės ribų, nebuvo pagrindo nutraukti tyrimą pagal pareiškėjo skundą, vadovaujantis ADTAĮ 45 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei 46 straipsnio 2 dalimi. Inspekcijos apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2018 m. vasario 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1452-442/2018
Teismo proceso Nr. 3-61-3-00849-2016-3
Procesinio sprendimo kategorija 26
[Prieiga internete](#)

Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos kompetencijos spręsti dėl proceso šalių įrodymų teikimo teismui nagrinėjant civilines bylas tikslingumo ir teisėtumo

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – Inspekcija) sprendimo, kuriuo pareiškėjos skundas, nenustačius Panevėžio jaunimo mokyklos (toliau – Mokykla) ir antstolio veiksmuose Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – Įstatymas, ADTAJ) pažeidimų, atmetas, teisėtumo ir pagrįstumo.

Šioje byloje iš esmės kilo klausimas, ar Inspekcija yra kompetentinga spręsti dėl proceso šalių įrodymų teikimo teismui nagrinėjant civilines bylas tikslingumo ir teisėtumo.

ADTAJ 36 straipsnio 4 dalis nustato, kad Inspekcija neturi teisės kontroliuoti asmens duomenų tvarkymo teismuose.

Iš bylos medžiagos buvo matyti, kad Mokykla pareiškėjos duomenis teismui pateikė vykdydama Panevėžio miesto apylinkės teismo nutartį, pagal kurią Mokykla, kaip atsakovė, buvo įpareigota pateikti teismui duomenis apie ieškovei priklausantį vieno mėnesio ir vienos dienos vidutinį darbo užmokestį, duomenis apie mokyklos direktorei priklausantį vieno mėnesio ir vienos dienos vidutinį darbo užmokestį ir kt. Panevėžio miesto apylinkės teisme buvo išnagrinėta civilinė byla, kurioje atsakove buvo patraukta Mokykla, o trečiuoju suinteresuotu asmeniu – Panevėžio miesto savivaldybės administracija.

LVAT teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad teismo įpareigojimai yra privalomi vykdyti. Vadovaudamasi Civilinio proceso kodekso 42 straipsnio 1 dalimi, Mokykla pateikė teismui visus prašomus duomenis apie pareiškėją. LVAT teisėjų kolegija laikėsi nuostatos, kad Mokykla turėjo teikti visapusiškus ir išsamius duomenis teismui, nagrinėjančiam civilinę bylą. LVAT teisėjų kolegija taip pat laikėsi nuostatos, kad įrodymų teikimas teismui vykdant teismo nutartį apskritai negali būti vertinamas kaip asmens duomenų teikimas Įstatymo 6 straipsnio prasme. Aptariamą bylą įrodymų teikimą šiuo atveju reglamentuoja Civilinio proceso kodeksas. Civilinio proceso šalys, vadovaudamosi Civilinio proceso kodekso nuostatomis, teikia teismui įrodymus, kurie paneigtų ar patvirtintų turinčias reikšmės nagrinėjamai bylai aplinkybes, ir tik teismas pagal vidinį savo įsitikinimą priima sprendimą dėl teikiamų dokumentų ir įrodymų priėmimo ar atsisakymo juos priimti konkrečioje nagrinėjamoje civilinėje byloje.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad atsižvelgiant į teisės aktais nustatytą Inspekcijos kompetenciją, teismų formuojamą praktiką, taip pat į tai, kad civilinius procesinius teisinius santykius, tarp jų ir įrodinėjimą, reglamentuoja Civilinio proceso kodeksas, bei į teismo turimą išskirtinę kompetenciją įrodinėjimo procese, darytina išvada, jog Inspekcija nėra įgaliota nagrinėjamu atveju vertinti antstolio patvarkymų, kaip įrodymų, teikimo teismui tikslingumo ir teisėtumo ir nėra kompetentinga pasisakyti, ar teisėtai Panevėžio miesto apylinkės teismas pateikė pareiškėjos nurodytus dokumentus tretiesiems asmenims, todėl pirmosios instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias Inspekcijos kompetenciją ir dokumentų, kaip įrodymų, teikimą teismui, nukrypo nuo teismų suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos.

Atsakovo Inspekcijos apeliacinis skundas tenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas bei priimtas naujas sprendimas, kuriuo pareiškėjos skundas atmetas.

2018 m. vasario 20 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-17-822/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-05323-2015-4

Procesinio sprendimo kategorija 26

[Prieiga internete](#)

29. Nacionalinių, Europos Sąjungos ir užsienio institucijų finansinė parama

29.1. Paraiškų administravimas

29.1.2. Išmoky sumažinimas arba neskyrimas, kai nesilaikoma teisės akty reikalavimų

Dėl Valstybės kontrolės nustatytos naujai paaiškėjusios aplinkybės

Apžvelgiamos bylos atveju ginčas kilo dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymo, kuriuo sumažintas finansavimas Valstybinės darbo inspekcijos (toliau – pareiškėjas) projektui, pakeistas ankstesnis vidaus reikalų ministro įsakymas dėl finansavimo skyrimo ir nuspręsta susigrąžinti dalį finansinės paramos.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas, įgyvendindamas projektą, kuriam buvo skirta Europos socialinio fondo finansinė parama, ir atlikdamas pirkimą, pirkimo dokumentuose nustatė tiekėjų konkurenciją ribojančius ir diskriminuojančius reikalavimus tiekėjų kvalifikacijai. Vidaus reikalų ministras 2013 m. balandžio 26 d. priėmė įsakymą, kuriuo sumažino projektui skirtą finansavimą ir nustatė grąžintiną sumą. 2013 m. rugsėjo 30 d. projektas buvo baigtas, ministro įsakyme nurodytos lėšos grąžintos, neplaninės patikros metu 2013 m. lapkričio 13 d. neatitikimų nenustatyta. Remiantis Valstybės kontrolės rekomendacija, buvo atnaujintas pažeidimo tyrimas (VšĮ Europos socialinio fondo agentūros (toliau – Agentūra) 2014 m. sausio 27 d. sprendimas) ir priimtas ginčo įsakymas. Šiuo įsakymu pakoreguotas už tą patį pažeidimą vidaus reikalų ministro 2013 m. balandžio 26 d. įsakymu paskirtos finansinės korekcijos dydis. Valstybės kontrolės rekomendacijoje nurodyta, kad finansinė korekcija buvo pritaikyta netinkamai, kadangi taikyta ne nuo visos sutarties sumos, o tik nuo įrangos vertės. Valstybės kontrolė Agentūrai nurodė peržiūrėti ir kitų pažeidimų tyrimus, bei nustačius, kad finansinės korekcijos pritaikytos netinkamai, tyrimus atnaujinti ir taikyti 25 proc. finansinę korekciją nuo viešojo pirkimo sutarties vertės.

Byloje pirmiausia buvo sprendžiama, ar tyrimas galėjo būti atnaujintas, atsižvelgiant į Valstybės kontrolės rekomendacijoje išdėstytas aplinkybes.

LVAT teisėjų kolegija nurodė, kad 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo (toliau – Bendrasis reglamentas) 62 straipsnis, nustatantis audito institucijos funkcijas, įtvirtina, kad veiksmų programos audito institucija, visų pirma, turi užtikrinti, kad siekiant patikrinti, ar veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos veikia efektyviai, būtų atliekamas auditas; užtikrinti, kad būtų atliekamas tinkamai atrinktų operacijų auditas, siekiant patikrinti deklaruotas išlaidas. Bendrojo reglamento 70 straipsnio 1 dalis nustato, kad valstybės narės yra atsakingos už veiksmų programų valdymą ir kontrolę, visų pirma, įgyvendinant šias priemones: užtikrinant, kad veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos būtų nustatytos laikantis 58-62 straipsnių ir veiktų efektyviai, užkertant kelią pažeidimams, juos nustatant ir ištaisant bei susigrąžinant neteisėtai sumokėtas sumas, tam tikrais atvejais su delpinigių palūkanomis. Atsižvelgus į Bendrojo reglamento reikalavimus, kad veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos veiktų efektyviai, užkertant kelią pažeidimams, juos nustatant ir ištaisant bei susigrąžinant neteisėtai sumokėtas sumas, bei į Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 1K-173 patvirtintų Metodinių pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijų 14 punktą, įtvirtinantį, kad institucija vykdo tiesiogiai ar per vadovaujančiąją instituciją gautą audito institucijos rekomendaciją dėl įtariamo pažeidimo tyrimo atlikimo, spręsta, kad Agentūra atnaujino pažeidimo tyrimą pagrįstai.

Pareiškėjo argumentas, kad pažeidimo tyrimas negalėjo būti atnaujintas, kadangi nebuvo naujai paaiškėjusių aplinkybių, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1443 patvirtintų Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 198¹ punkte bei Metodinių pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijų 27¹ punkte, LVAT teisėjų kolegijos laikytas nepagrįstu, kadangi pareiškėjo nurodomos teisės aktų nuostatos turi būti aiškinamos sistemiškai kartu su Bendrojo reglamento 62 straipsnio reikalavimais. Naujai paaiškėjusiomis aplinkybėmis, kurių įgyvendinančioji institucija nenagrinėjo nustatydamą pažeidimą (kurios nebuvo nagrinėtos pažeidimo tyrimo metu) turėtų būti laikomos ne tik tos aplinkybės, kurios reikšmingos pažeidimo faktų konstatavimui, bet ir aplinkybės, reikšmingos atsakomybės už nustatytą pažeidimą teisingam taikymui, nes Bendrojo reglamento 62 straipsnio nuostatos audito tikslais nurodo veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos efektyvų veikimą, kelio pažeidimams užkirtimą, pažeidimų nustatymą ir ištaisymą ir susigrąžinimą neteisėtai sumokėtų sumų. Tiek prevencinio pobūdžio tikslų aspektu, tiek neteisėtai sumokėtų sumų teisingo dydžio nustatymo prasme nagrinėjamu atveju Valstybės kontrolės nustatytas pažeidimo tyrimo trūkumas, kai buvo akivaizdžiai neteisingai pasirinktas gairių taikymo kriterijus ir finansinė korekcija nustatyta ne nuo visos paramos sutarties sumos, bet tik tam tikros jos dalies (deklaruotos techninės įrangos vertės), laikytina ta naujai paaiškėjusia aplinkybe, kuri nebuvo nagrinėta pažeidimo tyrimo metu ir yra reikšminga teisingam atsakomybės taikymui, t. y. neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimui.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad Bendrojo reglamento 98 straipsnio 1 dalis įtvirtina, jog valstybės narės, visų pirma, atsako už pažeidimų nagrinėjimą ir turi imtis priemonių, jei esama įrodymų, kad yra pokyčių, kurie daro poveikį veiksmų ar veiksmų programų įgyvendinimo ar kontrolės pobūdžiui ar sąlygoms, ir jos atsako už reikiamą finansinį koregavimą. Todėl, teisėjų kolegijos nuomone, nagrinėjamu atveju reikiamas finansinis koregavimas buvo faktinis pagrindas atnaujinti pažeidimo tyrimą.

Taip pat susidariusi situacija neturėtų būti vertinama kaip principo *non bis in idem* (negalima dukart bausti už tą patį teisės pažeidimą) pažeidimas, nes pareiškėjui finansinė korekcija nebuvo papildomai antrą kartą taikyta toms pačioms sumoms (deklaruotos techninės įrangos vertei), kurioms buvo pritaikyta Vidaus reikalų ministro 2013 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 1V-361.

Dėl finansinės korekcijos dydžio LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad pagal Metodinių pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijų 26 punktą, institucija, nustatydamą pažeidimą, susijusį su pirkimu ir kai neįmanoma tiksliai apskaičiuoti su tokiu pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti išlaidų, vadovaujasi Europos Komisijos 2013 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. C(2013) 9527 patvirtintomis Gairėmis dėl Komisijos finansinių korekcijų, taikytinų Sąjungos išlaidoms, valdomoms pagal pasidalijamojo valdymo principą, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo.

Gairės nevaržo kompetentingos institucijos diskrecijos, atsižvelgus į pažeidimo padarymo aplinkybes ir vadovaujantis proporcingumo principu, vykdytojui taikyti mažesnę / didesnę korekcijos dydį.

Agentūra pakartotinai patikslintoje pažeidimo tyrimo 2015 m. gruodžio 9 d. išvadoje netinkamomis finansuoti pripažino 5 proc. sutarties vertės, t. y. 29 795,37 Eur. Ši suma, nustatant galutinę netinkamų finansuoti išlaidų sumą, buvo sumažinta 7 202,25 Eur suma, kuri buvo nustatyta atsakovo 2013 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 1V-361.

LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi Agentūros išvadoje nurodytas aplinkybes, kuriomis grindžiamas taikytinos finansinės korekcijos dydis, pažymėjo, kad padarytas pažeidimas (viešojo pirkimo sąlyga – Techninės specifikacijos 3.32.2 punkto reikalavimas techninės įrangos gamintojui turėti sertifikuotą aptarnavimo centrą Lietuvoje) savo pobūdžiu iš esmės neturėjo įtakos viešojo pirkimo rezultatams ir paramos sutarties tinkamam įvykdymui, galima finansinio poveikio rizika nebuvo nustatyta, dėl jo fondai nepatyrė realių finansinių nuostolių, todėl gali būti įvertintas kaip formalus ir mažareikšmis. Už tokį pažeidimą, atlikus jo pakartotinį tyrimą, finansinė korekcija, kuri turėjo būti skiriama nuo visos paramos sutarties sumos, galėjo būti mažesnio dydžio, negu minėtose gairėse tokiu atveju nurodomi 5 procentai.

Atsižvelgusi į faktines pažeidimo aplinkybes, LVAT teisėjų kolegija darė išvadą, kad atsakovo 2013 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 1V-361 paskirta finansinė korekcija savo dydžiu laikytina adekvačia keliamų tikslų aspektu ir proporcinga bei neturėtų būti labiau didinama. Atsakovas, apskaičiuodamas finansinę korekciją nuo visos paramos sutarties sumos, turėjo pagrindą pritaikyti mažesnę procentinę dydį, negu šiam atveju taikytina gairių minimali 5 procentų riba, ir palikti finansinės korekcijos sumą, kuri buvo nustatyta 2013 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 1V-361 – 7 202,25 Eur.

Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimas panaikintas, pareiškėjo skundas patenkintas.

2018 m. vasario 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-81-492/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00585-2016-0

Procesinio sprendimo kategorija 29.1.2.

[Prieiga internete](#)

Dėl paramos neteikimo, kai dėl įsigyto žemės sklypo nėra pasibaigęs projekto kontrolės laikotarpis

Ginčas nagrinėtu atveju kilo dėl Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) sprendimo, kuriuo nuspręsta pareiškėjui neskirti paramos, atsižvelgus į tai, jog buvo nesilaikyta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 3D-211 patvirtintų Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“ įgyvendinimo taisyklių (toliau – ir Taisyklės) reikalavimų, t. y. į valdą, dėl kurios pareiškėjas pateikė paraišką, pateko ir žemės sklypas, kurį iš kito asmens pareiškėjas įsigijo 2015 m. kovo 25 d. ir dėl kurio 2011 m. sausio 11 d. buvo skirta parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“.

Taisyklių 56.1.2 punkte įtvirtinta, kad parama neteikiama, jei pareiškėjas įsikūrimo metu nuosavybės teise įgyja sklypus iš valdos, kuriai jau buvo skirta parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos arba Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicines priemones, jei dar nepasibaigęs projekto kontrolės laikotarpis.

Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. 3D-345, 3.4. punkte nustatyta, kad projekto kontrolės laikotarpis – penkerių metų laikotarpis nuo

paramos sutarties pasirašymo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi projekte ir paramos sutartyje numatytų įsipareigojimų. Vadovaujantis šia nuostata, konstatuota, kad 2015 m. balandžio 28 d., t. y. pareiškėjo paraiškos teikimo dieną, projekto pagal 2011 m. sausio 11 d. paramos sutartį kontrolės laikotarpis dar nebuvo pasibaigęs. Taisyklių 17.28 punkte nustatyta, kad pareiškėjas įsikūrimo metu nuosavybės teise gali įgyti sklypus iš valdos, kuriai buvo skirta parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos arba Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicines priemones, tačiau tik tuo atveju, jei jau pasibaigęs projekto kontrolės laikotarpis.

LVAT teisėjų kolegija nurodė, kad Taisyklių 17.28 punkte akcentuojamas projekto kontrolės laikotarpis. Taigi yra svarbu ne tik tai, kad žemės sklypas jo įsigijimo metu nepriklausytų valdai, kuriai buvo skirta parama, bet ir tai, kad, jeigu parama buvo skirta, projekto kontrolės laikotarpis jau būtų pasibaigęs. Pareiškėjo paraiškos pateikimo dieną (2015 m. balandžio 28 d.) projekto žemės valdai, į kurią pateko ir ginčo žemės sklypas, kontrolės laikotarpis dar nebuvo pasibaigęs. Taigi konstatuota, kad pareiškėjas įgijo žemės sklypą pažeisdamas Taisyklių 17.28 punkto nuostatą.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas.

2018 m. vasario 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-91-662/2018

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05081-2015-5

Procesinio sprendimo kategorija 29.1.2

[Prieiga internete](#)

40. Savivaldybės tarybos nario, savivaldybės tarybos nario – mero priesaikos sulaužymas ir įgaliojimų vykdymas

Dėl šiurkštumo, kaip kvalifikuojančio požymio, teikiant išvadą dėl savivaldybės tarnybos nario priesaikos sulaužymo ir (ar) įstatymuose jam nustatytų įgaliojimų nevykdymo

Į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą pasikreipusi Švenčionių rajono savivaldybės taryba (toliau – ir Taryba) prašė pateikti išvadą, ar Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narė Dovilė Žižienė sulaužė savivaldybės tarybos nario priesaiką ir (ar) nevykdė jai įstatymuose nustatytų įgaliojimų.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pirmiausiai vertino, kokių teisės aktų reikalavimų nesilaikė Tarybos narė, Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdyje naudodamasi Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narės V. R. identifikacine (registravimosi) kortele ir balsuodama už ją, priimant sprendimą dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo. Antra, LVAT teisėjų kolegija vertino, ar D. Žižienė, atlikdama minėtus veiksmus, padarė šiurkštų nusižengimą iš savivaldybės tarybos nario priesaikos ir įstatymų kylantiems elgesio standartams.

Byloje esanti įrodymų visuma, LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, buvo pakankama pripažinti tą aplinkybę, jog D. Žižienė 2017 m. rugpjūčio 31 d. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos posėdyje naudojosi tarybos narės V. R. identifikacine (registravimosi) kortele ir balsavo už ją priimant sprendimą dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje, 13 straipsnio 9 dalyje, 23 straipsnio 1 dalies 1 punkte, Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 11 d. sprendimu Nr. T-92 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ patvirtinto Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento (toliau – Reglamentas) 32 ir 34 punktuose yra nustatyta savivaldybės tarybos nario balsavimo tvarka savivaldybės tarybai priimant sprendimus (išskiriami atviras ir slaptas savivaldybės tarybos narių balsavimo būdai), taip pat įtvirtinta imperatyvaus pobūdžio individuali (asmeninė) savivaldybės tarybos nario balsavimo teisė, kuri negali būti perduota kitiems asmenims. Savivaldybės tarybos nario pareiga asmeniškai balsuoti savivaldybės tarybos posėdyje priskiriama prie imperatyvių teisės aktuose savivaldybės tarybos nariui įtvirtintų pareigų. Konstitucinis savivaldybės tarybos nario statusas ir individualaus savivaldybės tarybos nario mandatas suponuoja ir tai, jog joks asmuo, be kita ko, kitas savivaldybės tarybos narys negali perimti savivaldybės tarybos nario – bendruomenės atstovo – teisių ir pareigų *inter alia* teisės balsuoti.

Tuo atveju, jeigu asmeninio savivaldybės tarybos nario balsavimo savivaldybės tarybos posėdyje reikalavimo nesilaikoma, *inter alia* jeigu per balsavimą vienas savivaldybės tarybos narys balsuoja už kitą savivaldybės tarybos narį, nepaisoma iš Vietos savivaldos įstatymo *inter alia* jo 12, 13 ir 23 straipsnių, taip pat

iš savivaldybės tarybos veiklos tvarką ir formą nustatančio savivaldybės tarybos veiklos reglamento (šiuo atveju Reglamento 32 ir 34 punktų) kylančių reikalavimų savivaldybės tarybos sprendimų priėmimo procedūrai, iškreipiami balsavimo rezultatai, sudaromos prielaidos pažeisti savivaldybės tarybos nario laisvo mandato principą ir tokiais veiksmais yra nevykdomi savivaldybės tarybos nariui minėtuose teisės aktuose *inter alia* įstatymuose nustatyti įgaliojimai. Tai, jog balsuojant už kitą savivaldybės tarybos narį yra išreiškiama jo valia ar tai daroma jo prašymu, neturi esminės reikšmės, sprendžiant, jog savivaldybės tarybos nariui, balsuojant už kitą savivaldybės tarybos narį, yra nesilaikoma savivaldybės tarybos sprendimų priėmimo procedūrai numatytų reikalavimų.

Konstatavus faktinę aplinkybę, jog Tarybos narė D. Žižienė naudojos kitos Tarybos narės identifikacine (registravimosi) kortele ir balsavo už šią tarybos narę, buvo pagrindas pripažinti, jog tokiais veiksmais Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narė D. Žižienė nesilaikė iš Vietos savivaldos įstatymo *inter alia* jo 12 straipsnio 1 dalies, 13 straipsnio 9 dalies ir 23 straipsnio 1 dalies 1 punkto, taip pat Reglamento 32 ir 34 punktų kylančių reikalavimų savivaldybės tarybos sprendimų priėmimo procedūrai.

Atsižvelgdama į tai, jog tik šiurkštūs nusižengimai iš savivaldybės tarybos nario priesaikos ir įstatymų kylantiems elgesio standartams sudaro pagrindą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui teikti išvadą, jog savivaldybės tarybos narys sulaužė priesaiką ir (ar) nevykdė jam įstatymuose nustatytų įgaliojimų, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija, atsižvelgdama į šios konkrečios bylos aplinkybes ir vertindama, ar nagrinėjamu atveju D. Žižienė, naudodamasi kitos Tarybos narės identifikacine (registravimosi) kortele ir balsuodama už ją, padarė šiurkštų nusižengimą iš savivaldybės tarybos nario priesaikos ir įstatymų kylantiems elgesio standartams, atkreipė dėmesį į D. Žižienės veiksmų pobūdį, jų turinį, atlikimo aplinkybes ir kitas reikšmingas aplinkybes.

Byloje pažymėta, jog D. Žižienė, balsuodama už V. R., savo pareigas ėjo nesąžiningai ir pasielgė neetiškai. Tačiau D. Žižienė už V. R. balsavo vieną kartą, taigi šis pažeidimas nebuvo sistemingas ar pakartotinis, o vienkartinis. Kaip matyti iš balsavimo dėl 20-ojo darbotvarkės klausimo rezultaty, sprendimas buvo priimtas vienbalsiai ir dauguma tarybos narių (20, įskaitant ir V. R.) balsavo „už“. Taryba, kuri yra UAB „Fortum Švenčionių energija“ akcininkė, 2017 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu Nr. T-173 suderino UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų planą 2017 metams. Nebuvo duomenų, kad 20-asis Tarybos klausimas dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo, dėl kurio D. Žižienė balsavo už V. R., pasižymėjo ypatinga svarba. Tokių aplinkybių Taryba nenurodė ir jų nedetalizavo. Taip pat nebuvo duomenų apie D. Žižienės motyvus ir siekius dėl balsavimo už V. R., t. y. nenustatyta, jog D. Žižienė turėjo asmeninį suinteresuotumą balsuoti už V. R. ar akivaizdžiai piktnaudžiavo savo padėtimi.

LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, visos anksčiau išdėstytos aplinkybės sudarė pagrindą spręsti, jog D. Žižienės padarytas nusižengimas iš savivaldybės tarybos nario priesaikos ir įstatymų kylantiems elgesio standartams nevertintinas kaip šiurkštus ir sudarantis pakankamą pagrindą teikti išvadą dėl savivaldybės tarybos nario priesaikos sulaužymo ir (ar) jai įstatymuose nustatytų įgaliojimų nevykdymo Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio prasme.

Aptariamam atveju nebuvo pagrindo konstatuoti, kad Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narė Dovilė Žižienė, Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdyje balsuodama už Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narę V. R., sulaužė priesaiką ir (ar) nevykdė jai įstatymuose nustatytų įgaliojimų.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2018 m. vasario 28 d. išvada administracinėje byloje Nr. ei-7-822/2018

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00001-2018-0

Procesinio sprendimo kategorijos: 40; 58.3

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

52. Bylos nagrinėjimo sustabdymas ir atnaujinimas

52.1. Bylos nagrinėjimo sustabdymo pagrindai

52.1.3. Kai negalima nagrinėti tos bylos, iki bus išspręsta kita byla, nagrinėjama civiline, baudžiamąja ar administracine tvarka

Dėl administracinės bylos, kurioje sprendžiamas paskolos suteikimo fakto klausimas, prejudicinės reikšmės nebuvimo vertinant GPM ir PSD įmokų sumų apskaičiavimo teisėtumą ir pagrįstumą

Nagrinėtos administracinės bylos dalykas – pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria buvo sustabdyta administracinė byla iki įsiteisės Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimas kitoje administracinėje byloje.

Pirmosios instancijos teisme nagrinėjama byla, kurioje ginčijamas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) sprendimo teisėtumas ir pagrįstumas. Minėtu sprendimu VMI patvirtino Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos patikrinimo aktą, o Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu patvirtintas pats VMI sprendimas. VMI sprendimu patvirtino patikrinimo akte papildomai pareiškėjui apskaičiuotas gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) ir privalomojo sveikatos draudimo (toliau – PSD) įmokų sumas, taip pat apskaičiavo minėtų mokesčių delspinigius ir skyrė baudas.

Vilniaus apygardos administracinis teismas kitoje administracinėje byloje konstatavo, kad pareiškėjas paskolos sutartimi realiai suteikė 250 000 Lt paskolą savo skolininkui. Minėtas teismo sprendimas VMI iniciatyva apskųstas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

LVAT nuomone, kaip matyti iš patikrinimo akto ir ginčijamo VMI sprendimo turinio, mokesčių administratorius, taikydamas išlaidų metodą ir tuo vadovaudamasis pareiškėjui apskaičiuodamas papildomas mokesčių sumas, nevertino pareiškėjo ir jo skolininko paskolos sutarties, pagal kurią pareiškėjas skolininkui paskolino 250 000 Lt sumą. Todėl mokesčių administratorius papildomas GPM ir PSD įmokų sumas apskaičiavo, neįtraukdamas į pareiškėjo išlaidas minėtos paskolos sumos ir neįtraukdamas į pareiškėjo pajamas galbūt dalies grąžintos paskolos sumos ar pareiškėjui galbūt sumokėtų palūkanų už šios paskolos suteikimą. LVAT pažymėjo, kad būtent dėl minėtų GPM ir PSD įmokų sumų yra kilęs mokestinis ginčas nagrinėjamoje byloje. Taigi teismui šioje byloje vertinant, ar priskaičiuotas GPM ir PSD įmokų sumas mokesčių administratorius turėjo pagrindą apskaičiuoti, neturi reikšmės, ar pareiškėjas paskolos sutartimi realiai suteikė 250 000 Lt paskolą savo skolininkui. Todėl teismas, nagrinėdamas šį mokestinį ginčą, kurio dalykas yra minėtų GPM ir PSD įmokų apskaičiavimo pagrįstumo įvertinimas, taip pat neturi pagrindo atsižvelgti į šią paskolos sutartį (250 000 Lt paskolos sumą).

Pareiškėjo atskiras skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta ir byla perduota nagrinėti iš naujo.

2018 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-80-261/2018

Teisminio proceso Nr. 33-61-3-02009-2017-4

Procesinio sprendimo kategorijos: 52.1.3; 59.2

[Prieiga internete](#)

54. Skundo palikimas nenagrinėtu

54.1. Kai nesilaikoma tos kategorijos byloms nustatytos išankstinio bylos nagrinėjimo ne per teismą tvarkos ir dar galima pasinaudoti ta tvarka

Dėl mokestinio ginčo palikimo nenagrinėtu, kai paaiškėja, kad šį ginčą ne teismo tvarka nagrinėjusios institucijos sprendimas priimamas ginčo nagrinėjimo teisme metu

Nagrinėtoje byloje nustatyta, kad pareiškėjas su skundu kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, be kita ko, prašydamas panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo. Pirmosios instancijos teismas skundą šioje dalyje paliko nenagrinėtą, konstatavęs, kad pareiškėjas nesilaikė Mokesčių administravimo įstatyme mokestiniam ginčui nustatytos privalomos išankstinio nagrinėjimo ne per teismą tvarkos.

Skųsdamas tokį Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą, pareiškėjas apeliaciniame skunde nurodė, kad teismo išvada apie tai, jog jis nepasinaudojo išankstine bylos nagrinėjimo ne per teismą tvarka, yra nepagrįsta, kadangi skundo nagrinėjimo teisme metu centrinis mokesčių administratorius jau buvo išnagrinėjęs pareiškėjo skundą bei priėmęs sprendimą.

Šiuo aspektu LVAT pažymėjo, kad skundo padavimo bei administracinės bylos iškėlimo momentu pareiškėjas nebuvo pasinaudojęs tai bylų kategorijai įstatymų nustatyta bylos išankstinio nagrinėjimo ne per teismą tvarka, todėl pirmosios instancijos teismas privalėjo atsisakyti priimti pareiškėjo skundą aptariamoje

dalyje. Aplinkybė, kad bylos nagrinėjimo teisme metu centrinis mokesčių administratorius jau buvo išnagrinėjęs pareiškėjo skundą bei priėmęs sprendimą, nėra pagrindas panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį, kuria pareiškėjo skundas paliktas nenagrinėtas.

2018 m. vasario 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-393-442/2018

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05243-2015-5

Procesinio sprendimo kategorijos: 12.10.5; 54.1

[Prieiga internete](#)